

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

5.Bf.244/2024/20. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2025. február 28. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A kábítószer-kereskedelem büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2024. március 18. napján kihirdetett 20.B.4/2023/92. számú ítéletét **megváltoztatja.**

A vádlott szabadságvesztés büntetését 8 (nyolc) évre súlyosítja.

Az elkobozni rendelt bűnjelek lefoglalásának megszüntetésére vonatkozó rendelkezést mellőzi.

A vádlottnak kiadni rendelt pénzüsségeket az őt terhelő bűnügyi költség biztosítására visszatartja.

A vádlott az eljárás során felmerült bűnügyi költségéből 422.816 (négy százhuszonkettőezer-nyolcszáz tizenhat) forintot köteles megfizetni, míg a további bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítéletet egyebekben helybenhagyja azzal, hogy az összesített bűnjeljegyzék 1-6. száma alatt kezelt forintösszeg letéti száma helyesen BL00563/2022/1, míg a vádlottnak kiadni rendelt deviza összege számmal 655 euro, a vádlott érvényes személyi igazolvánnyal nem rendelkezik.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

[1] A kábítószer-kereskedelem büntette miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék – hatályon kívül helyezés okán megismételt eljárásban – 2024. március 18. napján kihirdetett 20.B.4/2023/92. számú ítéletével a vádlottat bűnösnek mondta ki kábítószer-kereskedelem büntettében [Btk. 176. § (1) bekezdésének IV. fordulata, (3) bekezdése], amiért – mint többszörös visszaesőt – 6 év fegyház fokozatú szabadságvesztésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett arról, hogy a vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható, továbbá a beszámításról, a bűnjelekről és a bűnügyi költségről.

[2] Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére, a vele szemben kiszabott büntetés súlyosítása, hosszabb tartamú szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása végett, míg a vádlott és a védője „teljeskörűen”, felmentés érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] A Pest Vármegyei Főügyészség a fellebbezése 2024.június 7-én kelt NF.1604/2018. számú indokolásában kifejtette azon álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított enyhítő körülmények (kevert személyiségzavar, hosszabb ideje tartó büntetőeljárás, reintegrációs program) nem tekinthetők olyan súlyúnak, amely indokolná a Btk. 80. §. (2) bekezdése szerint meghatározott középmértéktől az ítélet szerinti mértékben enyhébb büntetés kiszabását.

[4] Hangsúlyozta, hogy ezzel szemben a kimondottan bűnözői életmód, az eljárás alatt külföldön is elkövetett újabb bűncselekmény, és a többszörös visszaesői minőség olyan körülmények, amelyekre tekintettel a törvényszék által kiszabott szabadságvesztés az enyhítő körülmények ismeretében is eltúlzottan enyhe, és nem szolgálja a büntetési célokat.

[5] Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét akként változtassa meg, hogy a vádlottal szemben hosszabb, a középmértékhez jobban közelítő tartamú szabadságvesztés büntetést szabjon ki, és hosszabb tartamú közügyektől eltiltásra ítélje.

[6] A védő a 2025. február 11-én kelt, indokolást tartalmazó beadványában fellebbezését fenntartva indítványozta az ügyési fellebbezés elutasítása mellett védelem felmentését, arra hivatkozva, hogy nem követett el bűncselekményt, illetve kétséget kizáróan nem bizonyítható, hogy elkövette a vád tárgyává tett bűncselekményt.

[7] Kitért arra, hogy a lehallgatott beszélgetésekből nem állapítható meg kábítószer kereskedelme, és különösen nem állapítható meg a vád tárgyává tett kábítószer formája, hatásmechanizmusa, darabszáma, vagy súlya, továbbá a beszélgetésekből igen félrevezető következtetést vont le a törvényszék, amely nem adta magyarázatát a több helyen felmerülő ellentmondásnak a beszélgetések vélt tartalma és a kábítószer milyensége körében. Utalt arra is, hogy a vádlott a teljes eljárás során következetes és teljesen életszerű vallomást tett, amit az egyes tanúk és egyéb bizonyítékok is alátámasztanak, és amelyben egyértelműen tagadta a bűncselekmény elkövetését.

[8] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság érvelése több helyen életszerűtlen, és a törvényszék néhol már az elfogultság határát súroló értelmezéssel és magyarázat mellett igyekezett a vádlott állításait cáfolni, annak megállapítása helyett, hogy a tényszerűsége belül mit fogad el vagy mit nem.

[9] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a 2024. július 16-án kelt BF.936/2023/17. számú átiratában a vádlott és a védő fellebbezését nem tartotta alaposnak, míg a bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta.

[10] Kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet felülbírálata a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljes körű, az előterjesztett fellebbezések a Be. 592. § (2) bekezdés 2. fordulata szerinti tanácsülésen elbírállhatók, míg az esetlegesen kitűzendő nyilvános ülésen az ügyészség nem kíván részt venni.

[11] Álláspontja szerint a törvényszék az eljárását a perrendi szabályokat betartva folytatta le, hatályon kívül helyezésre okot adó abszolút, illetve relatív eljárási szabálysértést nem vétett. A tárgyalás során a bizonyítás törvényességére vonatkozó eljárásjogi szabályokat maradéktalanul betartotta, indokolási kötelezettségének eleget tett.

[12] Kifejtette azon álláspontját, mely szerint a törvényszék az általa rögzített tényállás alapján okszerű következtetést vont a vádlott bűnösségére, a vádlott cselekményét a törvénynek megfelelően minősítette, és a vádlott többszörös visszaesői minőség megállapítása is törvényes.

[13] Kitért arra, hogy bár a büntetés kiszabása során figyelembe vehető körülményeket a törvényszék döntő többségében helyesen sorolta fel, súlyosító körülményként kell értékelni azt is, hogy a vádlott a bűncselekményt a vele szemben korábban kiszabott szabadságvesztés kitöltését követően rövid időn belül követte el.

[14] Rámutatott arra, hogy a vádlott esetében az irányadó középérték 15 év szabadságvesztés.

[15] Elismerte, hogy az elsőfokú bíróság a számba vett büntetékiszabási tényezőket a súlyuknak megfelelően értékelte, amikor a felsorolt bűnösségi körülményekre és a Btk. 79. §-ában foglalt büntetési célokra figyelemmel a Btk. 80. § (1) bekezdésében meghatározott büntetékiszabási elvek alapján a vádlottal szemben végrehajtandó szabadságvesztést szabott

ki, hangsúlyozta, hogy a középértéket meg sem közelítő büntetés mértéke azonban indokolatlanul enyhe.

[16] Kifogásolta, hogy a törvényszék eltúlzott jelentőséget tulajdonított az enyhítő körülményeknek és ezáltal a vádlott terhére rótt cselekmény tárgyi súlyához nem igazodó és a büntetési célokat, különösen a speciális prevenciót nem megfelelően szolgáló büntetést szabott ki a vádlottal szemben.

[17] Hangot adott azon álláspontjának, hogy az enyhítő körülmények száma és nyomatéka, különösen a vádlott beszámítási képességet nem befolyásoló személyiségzavara és a részben neki is felróható időmúlás nem indokolják kellő alappal a középértéktől lefelé történő jelentős eltérést, a szabadságvesztés tartamának a speciális minimumhoz közeli tartamban történő meghatározását. Így az elsőfokú bíróság indokolatlanul enyhe büntetést szabott ki a vádlottal szemben, amely nem fejezi ki az általa elkövetett bűncselekmény és a vádlott társadalomra veszélyességét.

[18] Kiemelte, hogy figyelemmel a vádlott terhére rótt cselekmény jelentősebb tárgyi súlyára, a 6 év tartamú szabadságvesztés nem alkalmas a generális és még inkább a speciális prevenciók elérésére. A büntetési célok véleménye szerint kizárólag hosszabb, a középértékhez közeli tartamú végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása esetén érvényesülhetnek, csak ez a szankció lehet elég súlyos ahhoz, hogy visszatartsa a vádlottat a bűnismétléstől, a társadalom más tagjait pedig bűncselekmény elkövetésétől.

[19] Kitért még arra is, hogy a vádlottal szemben a szabadságvesztés felemelt tartamához igazodó mértékű közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása is szükséges.

[20] Az ítélet egyéb, egyszerűsített felülvizsgálati eljárás tárgyát képező járulékos rendelkezései tekintetében a következőkre hívta fel a figyelmet:

[21] A bűnjel elkobzása mellett nincs helye a lefoglalás megszüntetésének, ezért az 13000/387/2018. bü. számú összesített bűnjeljegyzéken 11-16. szám alatt szereplő tárgyakkal kapcsolatban az erre vonatkozó rendelkezés mellőzése szükséges.

[22] Tekintettel arra, hogy a Be. 632. S (4) bekezdése értelmében a vádlottat nem lehet kötelezni a megismételt eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére, kivéve, ha az ő mulasztása folytán merült fel, a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés korrigálásra szorul, helyesen a vádlott által megfizetendő bűnügyi költség összege 554.118 Ft, míg az állam által viselendő bűnügyi költség összege 1.048.715 Ft.

[23] Az elsőfokú ítélet rendelkező részében, illetve indokolásában helyesbítést igénylőnek találta még a következőket is:

- az ítélet rendelkező részében a Budapest Környéki Törvényszék Gazdasági Hivatalának Bírósági Letéti Csoportjánál kezelt forintösszeg esetében a tételszám helyesen: BL00563/2022/1.,

- az elítélési és büntetés-végrehajtási adatokat is pontosítandónak látta az ítélet [19], [21], [22], [26] bekezdéseiben;
- az ítélet indokolásának [33] bekezdésében az alkalmazott jogszabályhely megjelölését tartotta tévesnek, az helyesen a Be. 163. § (4) bekezdés c) pontja,
- a [40] bekezdése 5. mondatában szereplő név helyesen tanú⁶, őt vitte egyszer a vádlott Németországba,
- a [66] bekezdésében az alkalmazott jogszabályhely helyesen a Btk. 72. § (1) bekezdés c) pontjának 1. fordulata, míg a [67] bekezdésében a Be. 574. § (2) bekezdésének feltüntetését, a [68] bekezdésében pedig a Be. 565. § (1) bekezdésének feltüntetését látta szükségtelennek.

[24] Összességében indítványozta, hogy a Fővárosi ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapest Környéki Törvényszék 20.B.4/2023/92. számú ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztésbüntetés és a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát emelje fel, az elkobzott tárgyak lefoglalásának megszüntetését mellőzze, egyebekben az elsőfokú ítéletet – a fenti pontosítások mellett – a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

[25] A vádlott – a nyilvános ülést megelőző napon érkezett – beadványában fellebbezését szintén írásban indokolta. Ebben kitért arra, hogy álláspontja szerint az ítélet megalapozatlan, az elsőfokon eljáró bíró elfogult volt és a svéd hatóságok által küldött tájékoztatást, amely téves ügyszámon alapult, nem megfelelően értelmezte. A bírói elfogultságot azzal igyekezett alátámasztani, hogy az eljáró bíró még a bizonyítási eljárás befejezése előtt, a specialitással kapcsolatos panaszára reagálva felmutatott egy iratot azzal, hogy a panaszra az ítélet – a vádlott szerint a felmutatott irattal azonos – indokolása fog választ tartalmazni. Kifogásolta azt is, hogy a védekezésében az egész eljárás alatt gátolva volt, és a hatóságok arra törekedtek, hogy a gépkocsijában feltalált kábítószer a személyéhez kössék. Kitért arra is, hogy a büntetés-végrehajtás keretei között sem biztosított számára a hatékony védelemre való felkészülés, mert a körülmények ahhoz a zárkában nem ideálisak. Kifogásolta még a személy tanúkénti meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványa elutasítását, mert álláspontja szerint e személy azt tudta volna igazolni, személy vele volt az autóban, illetve azt, hogy ő nem kábítószer, hanem füstölt húst szokott az autójában szállítani, így a hús nem a kábítószer álcázására szolgált. Az elmeszakértői vélemény kapcsán – mindössze tényként, de a szakvélemény megállapításait nem vitatva – utalt arra, hogy az egyik szakértő a vizsgálata során hangosan horkolva aludt.

[26] Az ügyészség súlyosítást célzó indítványával kapcsolatban a következőkre hívta fel a figyelmet:

- a terhére rótt cselekmény büntetési tétele kevésbé marad el az emberölés büntetettének büntetési tételétől, pedig az emberölés társadalmi megítélése kedvezőtlenebb,

- a rendelkezésre állt közvetett bizonyítékokat az elsőfokú bíróság nem az azokra vonatkozó kúriai iránymutatás szerint értékelte,

- nem kellő súllyal vette figyelembe a törvényszék azt, hogy a kábítószer-kereskedelem büntetnének elkövetési magatartásai nem egyenértékűek, a nála talált kábítószer a könnyűdrogok közé tartozik, mennyisége a jelentős mennyiség alsó határát alig haladja meg, hosszú ideje tart a büntetőeljárás és ő kényszerintézkedés hatálya alatt is áll, ami a másik ügyében a reintegrációs őrizet és a feltételes szabadság lehetőségétől is megfosztotta.

E körben hivatkozott továbbá életkorára, és az azzal járó szellemi hanyatlására, amelyek miatt a tűrőképessége is csökkent. E mellett hangsúlyozta, hogy beteg és rossz anyagi lehetőségek között, albérletben élő édesanyját is ellátja annak egyedüli gyermekeként, keresztényi kötelességét teljesítve ezzel.

Kifogásolta még, hogy a törvényszék nem megfelelő súllyal értékelte a járulékos próbálkozásait és kiemelte, hogy a büntetés-végrehajtási intézetben egy munkaerőpiaci rehabilitációs programon vett részt és nyelvet tanul, de ezzel együtt egyre nehezebben éli meg a fogvatartást.

[27] Az ítéltábla a fellebbezéseket a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen bírálta el.

[28] Ezen a védő az írásbeli beadványában foglaltakat változatlan tartalommal fenntartotta.

[29] A vádlott – visszautalva a beadványában írtakra – ártatlanságát és vétlenségét hangsúlyozta azzal, hogy nem tudott a kábítószer tartalmazó csomag tartalmáról. Másodsorban büntetése enyhítését kérte.

[30] Az utolsó szó jogán ezen kívül mást nem kívánt elmondani.

[31] A fellebbezések közül az ügyészé alapos.

[32] Az ítéltábla megállapította, hogy az ügyben a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljeskörű.

[33] A felülbírálat során a másodfokú bíróság megállapította azt is, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően, a Be. XVIII. Része szerinti

megismételt eljárás szabályainak betartásával folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a) - f) pontja], sem olyan relatív eljárási szabálysértést [Be. 609. § (1) és (2) bekezdése], amely az ítélet érdemi felülbírálatát kizárná és a Be. 567. § (1) és (2) bekezdése szerinti okból az eljárás megszüntetésének sincs helye.

[34] Igaz ugyan, hogy tanú írásbeli tanúvallomásának engedélyezése során nem biztosította a vádlott és a védő kérdésfeltevési jogát, azonban a vádlott ezzel kapcsolatos kifogásának közlése (bíróági irat 64. alszám és 66. számú tárgyalási jegyzőkönyv) után e jogszabálysértést maga korrigálta.

[35] Az elsőfokú bíróság az ítéletében iratszerűen rögzítette a megismételt eljárásra okot adó megelőző eljárás és az abban született határozatok adatait, így a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.24/2022/43. számú hatályon kívül helyező végzésében a megismételt eljárásra adott iránymutatásokat is.

[36] A törvényszék a hivatkozott iránymutatásokat megtartva körültekintően tisztázta, hogy a vádlott esetében az Eutv. 30. §-ában rögzített specialitás szabályán alapuló mentesség nem képez az Eutv. 123. § (1) bekezdése szerinti eljárási akadályt, mivel a (helyesen) Angermanlandi Körzeti Bíróság a 2022. január 3-i határozatában kifejezetten hozzájárult a Fővárosi Ítéltábla által a vádlottal szemben jelen eljárás lefolytatása érdekében kiadott európai elfogató parancsának végrehajtásához, és e hozzájáruló határozat ellentétes tagállami döntés hiányában jogerőre is emelkedett. Megjegyzendő, hogy a vádlott által többször hivatkozott tíz napos határidő a specialitás szabályainak alkalmazása szempontjából nem bír jelentőséggel, az mindössze arra vonatkozott, hogy az átadást – amennyiben a svéd bíróság által kiszabott büntetés végrehajtásának átvételére Magyarországnak részéről nem kerül sor – a tagállamban végrehajtott ítélet végrehajtásának befejeződésétől számított 10 napon belül fogatosítani kell.

[37] Az ítélet indokolása a Be. 561. § (3) bekezdés a) pontja alapján tartalmazza a vádra történő utalást, beleértve a vádmódosítás tényét és tartalmát, az elsőfokú bíróság által feltárt személyi körülményeket és a vádlott korábbi büntetéseire vonatkozó adatok közül azokat, amelyek a határozat meghozatalakor jelentőséggel bírtak.

[38] Ez utóbbiak ugyanakkor némi pontosításra és kiegészítésre szorulnak a bűnügyi nyilvántartás adatai és a rendelkezésre álló iratok alapján.

[39] Ennek megfelelően az ítéltábla azokat akként helyesbíti, hogy

- a [19] bekezdésben a Nyíregyházi Városi Bíróság ítéletének száma helyesen: B.2462/2003/3.,

- a [21] bekezdésben a másodfokú határozat száma helyesen: 2.Bf.669/2005.,
- a [22] bekezdésben a Debreceni Városi Bíróság ítélete helyesen 2006. február 2. napján vált jogerőssé és az ítélet száma: 1.B.312/2003/42.,
- a [25] bekezdésben írt összbüntetési ítélet adatait kiegészíti azzal is, hogy a bíróság megállapította, hogy a terhelt többszörös visszaeső, és feltételes szabadságra nem bocsátható (másodfokú iratok 19. sorsz.)
- a [26] bekezdésében a vádlott a büntetését helyesen 2004. augusztus 13. napjától töltötte, és abból azt kitöltve szabadult.

[40] Továbbá kiegészíti a [28] bekezdést azzal, hogy vele szemben a Nyíregyházi Járásbíróságon van folyamatban 20.B.617/2021. szám alatt büntetőeljárás költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt, melyben a megalapozott gyanú közlésének időpontja 2017. október 19. napja volt.

[41] A személyi körülményeket kiegészíti azzal, hogy: „A vádlott nem kábítószerfogyasztó.”, illetőleg az e körben az ítélet [15] bekezdésében írtakat azzal, hogy: „... alkalmazásában állva gépjárműveket hozott be Magyarországra Németországból, amiből havi ...”.

[42] A másodfokú bíróság e mellett nem osztotta az ügyészségnek az elsőfokú ítélet teljes megalapozott voltára vonatkozó álláspontját, ugyanis a tényállás a vádlottól lefoglalt kábítószer hatóanyag-tartalmát illetően téves ténybeli következtetést tartalmaz, míg a tettenérés időpontját illetően hiányos, így a – a Be. 592. § (2) bekezdés a) és d) pontja szerinti – részbeni megalapozatlanságban szenved.

[43] Ezért azt az ítéltábla a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerint a rendelkezésre álló ügyiratok tartalma alapján és a helyes következtetések levonásával az alábbiak szerint egészítette ki és helyesbítette az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást:

[44] A tényállás [30] bekezdés 2. mondatát az iratok alapján kiegészíti azzal, hogy a rendőri intézkedésre 2018. március 10. napján reggel 6 óra 10 perckor a cím26 előtti útszakaszon került sor.

[45] A [31] bekezdésében rögzített hatóanyag-tartalmat 157,2 gramm totál-THC-re, annak a csekély mennyiség felső határához viszonyított arányát 26,2-szeresre, a jelentős mennyiség

alsó határához viszonyított arányát 1,3-szeresre módosítja, a különösen jelentős mennyiség alsó határához viszonyított arányra utalást mellőzi.

[46] A [32] bekezdést mellőzi.

[47] A tényállás a fenti kiegészítéssel és helyesbítéssel már mindenben megalapozott, a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt megalapozatlansági hibáktól mentes, így a Be. 591. § (1) bekezdés 1. fordulata alapján irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

[48] A törvényszék az ügy megítélése szempontjából lényeges valamennyi bizonyítékot megvizsgálta, és azokat a Be. 167. §-ában foglaltaknak megfelelően okszerűen, a logika törvényei szerint értékelte. Az elsőfokú bíróság a bizonyítékok értékelésével indokolási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. Az indokolás logikai hibáktól mentes, az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységével, s az annak során tett megállapításaival az ítéltábla egyetértett.

[49] A törvénynek megfelelően járt el akkor is, amikor azon tényekre a Be. (helyesen) 163. § (4) bekezdésének c) pontjának alkalmazásával nem folytatott bizonyítást, amelyek valóságát egyik jogosult eljárási résztvevő sem vitatta.

[50] Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor elrendelte a vádlott igazságügyi elmeorvos szakértői vizsgálatát és elfogadta az annak során született második, aggálytalan szakértői véleményben foglaltakat. Kétségtelen, hogy a vádlott a megismételt eljárásban már nem tett a bűnösségét a váddal egyezően beismerő nyilatkozatot (minek folytán az ítélet indokolásának [68] bekezdéséből az arra utaló Be. 565. § (1) bekezdése mellőzendő), ezért az igazságügyi elmeorvos szakértői vélemény beszerzését már nem indokolhatta a Be. 504.§ (2) bekezdés a) és b) pontjában írt feltételek vizsgálata. A szakértők kirendelése egyedül azért bírt tehát jelentőséggel az ügyben, mert a szakvéleményben foglalt, a vádlott személyiségzavarára vonatkozó megállapítások a büntetés vonatkozásában viszont jelentőséghez juthattak.

[51] Az elsőfokú bíróság igen részletes bizonyítást folytatott le arra nézve, hogy a vádlottól lefoglalt kábítószer mikor és hogyan került Terhelthez, és bizonyítékokkal alátámasztott, ugyancsak részletes indokát adta annak, hogy a vádlott tagadásával szemben mely bizonyítékokra alapozva állapította meg a vádlottat terhelő tényállását.

[52] Arra vonatkozóan, hogy a vádlott már a 2018. március 10-i rendőri intézkedés előtt is foglalkozott kábítószerrel, az elsőfokú bíróság által bizonyítékként ismertetett és értékelt lehallgatási anyagok (ítélet [50]-[51] bekezdése) alapján okkal vont következtetést arra, hogy

a vádlott kábítószer beszerzésével és értékesítésével a tettenérését megelőzően is foglalkozott. A lehallgatási anyagokban rögzítettek közül az a vádlotti állítás, mely szerint „az izét sem vitték”, „a másiktól is kell hoznia, hogy rákapjanak”, valamint a 01-00286-01 számú közlemény [nyomozati irat 765. oldal] szerinti „ezen a héten szórnak ki belőle”, és „szórnom kell ide-oda, hogy rákapjanak, érted?” közlések, továbbá az egyes szintetikus kábítószeres ismert megnevezéseinek használata, a hatóanyagra utalások az adott szövegkörnyezetben ezt az egyéb lehallgatási anyagokkal összevetve egyértelműen alátámasztják, a rendőri intézkedéskor nála talált kábítószerrel együtt pedig kétségtelenné teszi.

[53] Az ítélet titkos információgyűjtésre vonatkozó része ezzel együtt is kissé hiányos.

[54] Az elsőfokú bíróság megfelelően járt el, amikor a titkos információgyűjtésből származó bizonyítékokat a tényállása megállapításakor felhasználta, azonban ítéletében adós maradt annak magyarázatával. Figyelemmel arra, hogy e jogintézmény alkalmazására a jelenleg hatályban lévő büntetőeljárás törvény hatályba lépése előtt került sor, a Be. 872. § (1) bekezdése alapján a leplezett eszköz alkalmazásának törvényességét az engedélyezés időpontjában hatályos rendelkezések, azaz az 1998. évi XIX. törvény (rég. Be.) 200-206/A. §-a szerint kell megítélni.

[55] A régi Be. csak a titkos adatszerzés (vagyis a nyomozás elrendelése utáni leplezett eszközök) alkalmazására tartalmaz szabályozást, ezen felül a titkos információgyűjtés és titkos adatszerzés eredményének bizonyítékkénti felhasználásának törvényi követelményeit rögzíti.

[56] A fentieket pótolva a másodfokú bíróság megállapította, hogy az ügyben a bizonyítékkénti felhasználásnak a régi Be. 201. §-ában írt törvényi feltételei fennálltak.

[57] A másodfokú bíróság megállapította továbbá azt is, hogy a titkos információgyűjtés engedélyezésének, végrehajtásának szabályait annak alkalmazásakor a jelen ügyben az irányadó ágazati jogszabály, nevezetesen a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (Rtv.) tartalmazta, a titkos információgyűjtés az abban írt rendelkezéseknek megfelelt.

[58] Az iratokban megtalálható a Fővárosi Törvényszék elnökhelyettesének T.El.424-119-1/2018-2. TÜK számú igazolása, mely szerint a Budai Központi Kerületi Bíróság először ismeretlen személyt érintően, majd ezen engedélyekre nézve visszamenően is Terheltként nevesítve a megfigyeltet, a titkos információgyűjtéshez szükséges bírói engedélyeket a Btk. 184. § (1) bekezdésében és a Btk. 176. § (1) és (3) bekezdésében meghatározott bűncselekmények tekintetében kiadta.

[59] A vádlott tudattartalmának vizsgálatánál nem hagyható figyelmen kívül az a tény sem, hogy a cselekmény után Svédországban ugyancsak nagy mennyiségű kábítószerrel való kereskedés miatt vonták büntetőjogi felelősségre.

[60] A 2018. március 10-i cselekményére vonatkozó elsőbírói bizonyítékértékelés ugyancsak helytálló. A fenti előzmények ismeretében és annak értelemszerű kizárásával, hogy a lefoglalt kábítószer a gépjárműből már kiszállt tanú6hoz tartozott volna, kétséget kizáró módon megállapítható, hogy az élelmiszerek közé, nyúltápos zsákba rejtve szállított kábítószer a vádlott tudtával volt a gépkocsiban.

[61] Helyesen hivatkozott a törvényszék e tekintetben arra is, hogy nincs észszerű indoka annak, hogy valaki – kis mennyiségű – nyúltápot is küldjön a luxus élelmiszerek mellett Magyarországra Hollandiából, és erre nézve a vádlott sem adott magyarázatot, kisállat takarmány behozatalára vonatkozó megbízásról szót sem ejtett.

[62] Szintén e körben helytállóan tartalmazza az elsőfokú ítélet, hogy a vádlott által a kábítószer eredetére nézve előadottakat tanú vallomása kifejezetten cáfolta, míg tanú3 tanú vallomása nem támasztotta alá azt.

[63] A vádlottnak a csomag címzettjének üzenetére vonatkozó állításával kapcsolatos elsőbírói bizonyítékértékeléssel (ítélet [44] bekezdése) az ítéltábla ugyancsak egyetértett, figyelemmel arra is, hogy tanú8 rendőrtanúnak éppen ahhoz fűződött volna érdeke (egyben a bűnüldözésre, a bűncselekmények felderítésére irányuló munkaköri kötelezettsége), hogy a már korábban lehallgatott vádlott kapcsolatainak feltárását segítő további bizonyítékot, így a vádlott által hivatkozott üzenet tényét rögzítse.

[64] Lényeges adat e körben, egyúttal a saját kereskedői magatartás bizonyítására is – az elsőfokú bíróság által helyesen értékelt lehallgatott beszélgetések mellett -, hogy a vádlott a kábítószerrel az általa szállított személy lakóhelyére érkezett meg, miközben semmilyen adat nem merült fel arra nézve, hogy onnan nem a saját lakóhelyére kívánt volna továbbmenni, és legkevésbé az, hogy e cím lett volna a kábítószer végleges rendeltetési helye. Ebből – jóllehet a vádlott védekezése szerint az egész csomagnak más személy volt a címzettje, azaz nem a sajátja volt a kábítószer sem – szintén az következik, hogy nem valaki másnak a megbízásából a kábítószer szállításával működött közre kábítószer másnak történő eljuttatásában (vagyis nem futár-tevékenységet látott el). Mindez egyúttal a gyanúsított jegyzőkönyv, valamint tanú8 tanú által cáfolt azon vádlotti nyilatkozatot, miszerint kapott is egy üzenetet, hová kell vinnie a csomagot, még tovább gyengítette.

[65] A törvényszék elfogadta ugyan tanúnak a vádlott foglalkoztatására vonatkozó vallomását, azonban ennek ellenére elmulasztotta rögzíteni legalább az ítélete személyi részében azt, hogy a vádlott e foglalkoztatás okán utazhatott gyakran külföldre, aminek

nemcsak a tényállás megállapítása, de a vádlottól lefoglalt pénzösszegek eredete kapcsán tett – egyébként helyes – elsőbírói megállapítás szempontjából is jelentősége volt.

[66] Ugyanígy nem rögzítette a személyi részben azt a tény, hogy a vádlott nem volt kábítószerfogyasztó, holott az erre vonatkozó bizonyítékokat (így a toxikológus szakértő véleményét is) ismertette és értékelte, ezért ezt az ítéltábla a fentiek szerint pótolta. És bár a vádlott arra soha nem hivatkozott, hogy saját fogyasztási célokat szolgált volna a tőle lefoglalt kábítószer, e tényekből ez egyértelműen ki is zárható, és a fogyasztást igazoló adat hiánya szintén a kábítószer kereskedelmi célú megszerzését bizonyította.

[67] A vádlottól lefoglalt kábítószer vegyész szakértő megvizsgálta, a szakvéleményt a törvényszék elfogadta, azonban annak adatait a Be. rendelkezéseinek téves alkalmazásával értékelte (ítélet [52]-[55] bekezdése).

[68] Abban nem tévedett a törvényszék, hogy a szakvélemény a Be. 197. § (1) bekezdésében meghatározott hiányosságokban nem szenved, de nem értett egyet a másodfokú bíróság a szakvéleményben rögzített, a mért hatóanyag-tartalom mellett kettős előjellel szereplő mennyiség mikénti értékelésével kapcsolatos álláspontjával, mely szerint amikor a szakértő a hatóanyag-tartalom legkisebb és legnagyobb volta közötti legvalószínűbb értéket állapítja meg, akkor ez az érték a bíróság számára is irányadó. Ez az érték ugyanis – szemben az elsőbírói érveléssel, mely egyéb iránt önmagában is ellentétben áll a szakértő tárgyalási nyilatkozatával, miszerint a szakvélemény *95%-os valószínűségű* a megadott tartományt tekintve, bizonyosságot csak nagy számú méréssel lehetne elérni – nem tény. Akkor, mikor a hatóanyag-tartalmat a szakértő – a vizsgálati módszert taglaló részéből is kitűnően – véletlenszerűen vett mintákból véleményezi, az értelemszerűen nem a teljes lefoglalt mennyiség hatóanyagát adja ki, így maga a szakvélemény sem tud kategorikus álláspontra helyezkedni. Pontosan ezért ad meg egy mérési tartományt, amelynél van valószínűsége annak is, hogy a lefoglalt anyag egészének lemerése a legkisebb, és annak is, hogy a legnagyobb töménységet eredményezi. Bár igaz, hogy a szakértő szerint a tartomány legtágabb pontjain a legkisebb, a középső adat felé közeledve a legnagyobb a valószínűség, ez nem változtat azon, hogy mindez mégis csak egy valószínűségi számítás eredménye, így az egész vélemény sem lehet más, mint valószínűségi, amelyben a középadat ugyanúgy csak valószínű értéket jelent, nem pedig tény. A számítás és a módszer szakértői szempontból kifogástalan, ugyanakkor büntetőjogi felelősséget megalapozóan az így rendelkezésre bocsátott adatok mindegyike a valószínűség szintjén marad. Ha kisebbnek is találja a szakértő annak esélyét, hogy a legkisebb vagy a legnagyobb értéket eredményezné a teljes mennyiség hatóanyag-mérése, a középadatnak pedig nagyobb esélyét, egyéb, egyiket vagy másikat megerősítő bizonyíték hiányában a Be. 7. § (4) bekezdésében foglalt bizonyítási alapelvnek csak az felel meg a legjobban, ha a terhelt számára kedvezőbb legalacsonyabb értéket veszi figyelembe a bíróság.

[69] Márpedig ez a szakvélemény (nyomozati irat 585-587. oldal) „Vizsgálati eredmények, szakmai ténymegállapítások” részében rögzítettek szerinti 169,7 gramm mennyiségből levonandó 12,5 gramm esetén 157,2 gramm totál-THC. Ennek okán ezen értékekkel számolva az ítéltábla a tényállást helyesbítette – a minősítést egyébként nem érintő módon.

[70] A tényállásból a másodfokú bíróság a kutatás során a vádlottól lefoglalt további szerekre (pszichotróp anyag, teljesítménycsökkentő szerek) vonatkozó adatokat a jogi minősítés körében később kifejtettek okán mellőzte.

[71] A fentiekre tekintettel a vádlottnak és védőnek a tényállást a bizonyítékok mérlegelésén keresztül támadó fellebbezése a másodfokú eljárásban nem vezethetett eredményre.

[72] Ugyanitt hangsúlyozni szükséges, hogy a törvényszék a bizonyítékokat a fentiek szerint nem értékelte egyoldalúan, az pedig, hogy a tényállás megállapítása során a kétséget kizáróan a vádlott terhére szóló objektív bizonyítékok mellett elvetette a vádlott azok által cáfolt védekezését, bírói elfogultsággal nem értékelhető.

[73] A vádlott bűnösségére vont elsőbírói következtetés az irányadó tényállásból okszerű, cselekményének minősítése törvényes, és maradéktalanul megfelel az irányadó bírói gyakorlatnak is. A jogi indokolás nem is a vádlott terhére rótt bűncselekmény, hanem csak a másodfokú bíróság által mellőzött tényállásrész, azaz a vádlott lakóhelyén lefoglalt szerek vonatkozásában igényelt némi értelmezést és magyarázatot.

[74] Az elsőfokú bíróság erre vonatkozó érvelése (ítélet [59] bekezdése) szerint a tiltott teljesítménycsökkentő szerek kapcsán a vádhatóság nem indítványozta a vádlott büntetőjogi felelősségre vonását, ezért a bíróság azt a Be. 6. § (3) bekezdése (vádhoz kötöttség) okán nem tehette meg. Ezzel az érveléssel nem mindenben értett egyet a másodfokú bíróság.

[75] A vádlott lakóhelyén 2018. március 10. napján fogatosított házkutatás jegyzőkönyve szerint az általa használt szobában, egy fiókban – egyéb használati tárgyak között – önzáró tasakban 2 tablettát és tablettatöredékeket, valamint egy fél szem más küllemű, kék színű tablettát együtt csomagolva, „Stanazolol” feliratú üvegcsőben folyadékot, két, dobozban Genezis gyártótól származó „TEST-PROP 100”, illetve „Nandrolone Decanoate Injection 10 ML”, egyenként 10-10 ml-es kiszerelésben lévő anyagot, és egy „STANOX-10R” feliratú, 100 tablettát tartalmazó dobozt találtak, mely anyagokat a jegyzőkönyv 19-23. tétele szerint bűnjelként rögzítették.

[76] Az e anyagokat vizsgáló igazságügyi vegyészszerelő a – külön e célból készített – 29200-801/10940-2/2018. szak. számú szakvéleményében megállapította, hogy a 19. tételszámú bűnjeltekben tárolt 2db, 0,79 gramm nettó össztömegű tabletták klonazepámot tartalmaz, amely az 1979. évi 25. tvr. IV. jegyzékében szereplő pszichotróp anyag, míg a 19. tétel alatt kezelt másik tablettatöredék és a 20-23. tétel alatt kezelt bűnjeltek tiltott teljesítménycsökkentő szernek minősül. A szakvélemény e szerek pontos hatóanyagtartalom-mennyiségét nem határozta meg.

[77] A vádirat és a módosított vádirat tényállása egyaránt tartalmazza azt, hogy ezen, eltérő cselekmények esetleges megállapítására alkalmas anyagokat a vádlott lakóhelyén feltalálták, ennél fogva a vádhoz kötöttség elve alkalmazásának az ítéletben írtnál körütekintőbb vizsgálatára lett volna szükség.

[78] A Be. törvényszék által is felhívott 6. §-a azt tartalmazza, hogy a bíróság vád alapján ítélezik, arról döntenie kell, azon túl nem terjeszkedhet, csak a megvádolt személy büntetőjogi felelősségéről dönthet és csak olyan cselekményt bírálhat el, amelyet a vád tartalmaz.

[79] A vádiratból az a megállapítás tehető, hogy ezen anyagok kapcsán mindössze azt rögzíti, hogy azok a vádlottal szembeni eljárási cselekmény időpontjában az általa használt lakásban kerültek lefoglalásra, valamint azt, hogy ezek egy része pszichotróp anyag, más része tiltott teljesítménycsökkentő szer. Ezzel szemben sem a vád, sem annak kiegészítése nem társított e szerekekkel összefüggésben a vádlotthoz köthető elkövetési magatartást, nem írta le a kérdéses anyagok mennyiségét, de még a feltalálás időpontját sem. Ezekre vonatkozóan még esetleges bizonyítékok rendelkezésre állása esetén sem lehetett volna büntetőjogi felelősségrevonást megalapozó tényeket megállapítani a bírósági eljárásban, mert az már egyértelműen a vádelv sérelmével járt volna (megjegyzendő: bizonyítékok arra, hogy ezek is kereskedés tárgyát képezték volna, vagy a pszichotróp anyagot tartalmazó tabletták tartása jogellenes lett volna, egyáltalán nem is merültek fel az eljárásban).

[80] Az ügyészi vádbeszéd ezen anyagokra ugyancsak nem tér ki, és a vegyészszakértő korábbi eljárásban történt meghallgatása során sem intézett hozzá az akkor eljáró ügyész sem kérdéseket ezen anyagokhoz, noha a vád tényállásából a kérdéses mondatot nem mellőzte. Mindebből levonhatta a törvényszék azt a következtetést, hogy a vádhatóság ezekért a vádlott büntetőjogi felelősségre vonását nem kívánta, de e következtetés valós oka az elkövetési magatartás (és a releváns mennyiségek) vádirati tényállásbeli hiánya, mivel a Be. 6. § (3) bekezdése a fent írtak szerint a vádlotti cselekmény elbírálását teszi a bíróság kötelességévé. Nem az képezte tehát a büntetőjogi felelősségre vonás akadályát, hogy az ügyészi vád és az azt képviselő ügyész jogi értékelése e cselekményre nem tért ki, hanem az, hogy a vád ezt elkövetési magatartás szintjén konkretizálva – büntetőjogi felelősség levonására alkalmas cselekményként – valójában nem is tartalmazta. Ezért mellőzte a másodfokú bíróság is a csak a lefoglalás tényét rögzítő, ebből következően a vád tárgyává tett cselekménnyel releváns összefüggésben nem álló, jelentőséggel nem bíró mondatot a tényállásból.

[81] A vádlott lakóhelyén fellelt anyagok kapcsán a fentebb írtakon túl érdemes kitérni a következőkre is. A klonazepám, ami a pszichotróp anyagokról szóló, Bécsben, az 1971. évi február 21. napján aláírt egyezmény kihirdetéséről szóló 1979. évi 25. tvr. IV. jegyzékében szereplő pszichotróp anyag, a Btk. 459. § (1) bekezdés 18.b) pontja szerint kábítószernek minősül, ezért – megfelelő elkövetési magatartást tartalmazó vádirati tényállás mellett – továbbértékesítési szándék esetén a kábítószer-kereskedelem büntettén belül természetes egységként, fogyasztási céllal történt tartás esetén büntetékiszabási tényezőként lehetett volna értékelni. Ennek feltételei azonban nem állnak fenn, a fentebb kifejtettek szerint – tényállási elem hiányában – a tényállásban írtak bűncselekményként a vádlott terhére az ott írtak nem értékelhetők.

[82] Megjegyzendő az is, hogy a klonazepám – melyet a házkutatáskor éppen tabletta formában találtak meg – gyógyszer hatóanyag, azt például a nyugtató, szorongásgátló Rivotril is tartalmazza, és ilyen gyógyszerekkel – az elmeszakértői vélemény szerint pszichiátriai kezelésen többször megfordult – vádlott ezen okból is kapcsolatban kerülhetett, másrészt Terheltl vizeletének vizsgálata kábítószerre, új pszichoaktív anyagokra, barbiturát és benzodiazepin típusú, illetve egyéb központi idegrendszeri hatású gyógyszerhatóanyagokra negatív eredménnyel zárult, vagyis a vádbeli időszakban klonazepámot nem fogyasztott. A saját fogyasztási cél ezen időszakra tehát nem merült fel, míg sem a klonazepám jogellenes megszerzésére, sem pedig a továbbértékesítési célra vonatkozóan az eljárás során nem volt adat, ami magyarázatul szolgál arra, hogy a nyomozás és a vád ezt a szálát – a lényegesen jelentősebb és kellő bizonyítékokkal alátámasztott – fő vonal mellett miért nem vizsgálta részletesebben. Ennek megindokolása és vizsgálata természetesen nem a bíróság feladata.

[83] A metiltesztoszteron, az oximetolon, a sanozolol, a nandrolone, valamint a testosterone a Btk. 185. § alkalmazásában, a 185. § (6) bekezdése szerint tiltott teljesítményfokozó szerek minősül. A tiltott teljesítményfokozó szerek birtoklása önmagában büntetőjogi felelősségre vonást nem alapoz meg, a tényállás pedig az ehhez szükséges, a Btk. 185. § (1) bekezdésében nevesített egyéb, büntetendő elkövetési magatartásokat nem tartalmazza, így ezekkel összefüggésben legfeljebb szabálysértés megvalósításának lehetősége merülhetne fel, amely azonban a később kifejtésre kerülő indokok alapján ma már nem bír jelentőséggel.

[84] Erre tekintettel esetükben kizárólag a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2020. II. törvény (Szabs.tv.) 199/A. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti szabálysértés elkövetésének lehetősége merülhet, azonban a Szabs.tv. 199/A. § 6. § (6) bekezdése alapján a cselekmény elkövetésétől számított két év elteltével nincs helye szabálysértési felelősségre vonásnak, mivel annak büntethetősége elévült.

[85] A büntetés kiszabásánál irányadó törvényi rendelkezéseket az elsőfokú bíróság helyesen hívta fel, de azok némi helyesbítést és kiegészítést igényelnek a következők szerint.

[86] A Btk. 459. § (1) bekezdés 31. pontja szerint visszaeső a szándékos bűncselekmény elkövetője, ha korábban szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és a büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől az újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el, míg a 31. b) pont szerint többszörös visszaeső az, akit a szándékos bűncselekmény elkövetését megelőzően visszaesőként végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és az utolsó büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől a szabadságvesztéssel fenyegetett újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el.

[87] A vádlottnak az elsőfokú ítélet [18] bekezdésében ismertetett összbüntetése olyan elítéléseken alapul, amely mindegyikénél eleve többszörös visszaesőként ítélték el, az

összbüntetési ítélet is rögzíti a többszörös visszaesői minőséget, továbbá e legutóbbi büntetéséből – azt kitöltve – 2017. február 16-án, azaz a cselekmény elkövetésétől számított 3 éves időtartamon belül szabadult, így többszörös visszaesői minősége jelen ügyben is aggálytalanul megállapítható.

[88] E minőség pedig a büntetés kiszabásánál komoly jelentőséggel bír, ugyanis a Btk. 89. § (1) bekezdése szerint a többszörös visszaesővel szemben az újabb bűncselekmény büntetési tételének felső határa szabadságvesztés esetén a felével emelkedik, de nem haladhatja meg a 25 évet.

[89] Alappal utalt a törvényszék továbbá a Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti középérték alkalmazásának szükségességére is, de e tekintetben ki kell egészíteni az általa írtakat azzal, hogy a vádlott esetében a középérték – az ítéletben feltüntetni elmulasztott felemelt 5-től 25 évig terjedő büntetési tételkeretnek megfelelően – 15 év.

[90] Mindezekre tekintettel a törvényszék által kiszabott szabadságvesztés büntetés mértéke nemcsak jelentősen eltér a középértéktől (lefelé), de egyenesen a törvényi minimumhoz közelít.

[91] A bünteteskiszabás körében értékelendő tényeket és körülményeket illetően a következő megállapítások tehetők:

[92] Az elsőfokú bíróság a vádlott javára az eljárás elhúzódását értékelte enyhítő körülményként, tévesen. A 2/2017. (II. 10.) AB határozat alkotmányos követelményként fogalmazza meg azt, hogy amennyiben a bíróság a terhelttel szemben alkalmazott büntetőjogi jogkövetkezményt az *eljárás elhúzódása* miatt enyhíti, akkor határozatának indokolása rögzítse az eljárás elhúzódásának a tényét, valamint azzal összefüggésben a büntetés enyhítését és az enyhítés mértékét. Ezzel összhangban mondja ki a Be. 564. § (4) bekezdés *b)* pontja azt, hogy ha a bíróság a büntetőeljárás elhúzódását enyhítő körülményként értékelte, az ítélet indokolásának tartalmaznia kell az erre való utalást is. Hangsúlyozza az ítéltábla, hogy az eljárás elhúzódása és az időmúlás különböző tartalommal bíró eljárásjogi fogalmak: míg az időmúlás pusztán a bűncselekmény elkövetése és az ügydöntő határozat meghozatala közötti időtartamot értékeli, az elhúzódó eljárásra utalás az ügyben eljáró bíróságoknak vagy hatóságnak az eljárás egyes szakaszaiban tanúsított tétlenségének az elismerése. Márpedig ilyen inaktív szakaszok az eljárásban nem fedezhetők fel. Az időmúlás volt tehát helyesen az, amely a vádlott javára írható.

[93] A törvényszék önálló enyhítő körülményként értékelte azt is, hogy a vádlott hosszabb ideje állt büntetőeljárás hatálya alatt, holott ez legfeljebb csak más enyhítő tényezők körében nyerhet értékelést – így jelen esetben az időmúlás és/vagy a kényszerintézkedés hatálya alatt állás az, amelyen belül a büntetőeljárás kényszerű hatásai a vádlott oldalán jelentkezhetnek.

[94] Ezért a cselekmény befejezése, 2018. március 10. napja és az elsőfokú ítélet 2024. március 18-i meghozatala közötti hat éves tartamú időmúlás – amelynek egy része az áttétel és a hatályon kívül helyezés folytán a vádlottnak nyilvánvalóan nem felróható (ámde nem is a bíróság tétlenségére vezethető vissza), míg külföldre szökéséből adódóan az átadásával kapcsolatos eljárás időtartama igen – kétségtelenül hosszú és annak enyhítő körülménykénti súlyát növeli, hogy ez alatt a vádlott két éven keresztül előzetes fogva tartásban volt (a más ügyben kiszabott jogerős szabadságvesztés tartama e körbe értelemszerűen nem vonható).

[95] Kétségtelen az is, hogy az elsőfokú ítélet óta újabb 11 hónap telt el, ami a fentivel együtt további enyhítő körülmény.

[96] A vádlott kevert személyiségzavarával kapcsolatban a szakvélemény – szemben az ítéletben írtakkal – ténylegesen nem tartalmaz olyan megállapítást, mely szerint az a bűncselekmény elkövetését megkönnyítette. Ahogyan azt a törvényszék is rögzítette (ítélet [35] bekezdése), az általa kirendelt szakértők elfogadták a nyomozati szakban kirendelt szakértők véleményét. Ez utóbbi ugyanakkor kifejezetten azt tartalmazza, hogy a korábban készült szakvélemények közötti eltérés oka a cselekmények és a tünetek eltérő jellege, valamint időpontja volt. Maguk a szakértők az adott cselekmény kapcsán a vádlott személyiségzavarát – e szempontoknak megfelelően – nem tartották a cselekményre befolyással bírónak. A 2019. február 13-án, tehát a cselekményhez viszonylag közeli időpontban a nyomozati szakban készült vélemény a vádlott kevert személyiségzavarával összefüggő állapotát disszociálisként és érzelmileg labilisként határozta meg, amely jellemzők a kábítószer-kereskedelemre nézve értelemszerűen nincsenek kihatással.

[97] Nem vitás ezt meghaladóan ugyanakkor, hogy még a betegségi szintet el nem érő személyiségzavar is hátrányos a személyre nézve, így enyhítő körülményként értékelendő, de semmi esetre sem olyan komoly súllyal, ahogyan azt az elsőfokú bíróság tette.

[98] Vitathatatlan e mellett, hogy a cselekmény tárgyi súlyát mérsékli az, hogy a vádlott a cselekményét kannabiszra követte el, amelynek büntetőjogi megítélése – a hozzászokás alacsonyabb egészségügyi kockázata miatt – általában enyhébb. Ugyancsak enyhíti – kis súllyal, mert az 1 kg mennyiségű kannabisz kb. 1000 fogyasztási adagot jelent ténylegesen, és így a fogyasztók szélesebb körének kábítószerrel ellátására alkalmas – a cselekmény tárgyi súlyát, hogy a jelentős mennyiség alsó határát nem sokkal haladta meg a tőle lefoglalt mennyiség, ami a különösen jelentős mennyiség alsó határától számottevően elmarad. Ez a magyarázata annak, hogy a másodfokú bíróság a tényállásból mellőzte a hatóanyag ehhez viszonyított arányát, minthogy annak legfeljebb a terhére lehetett volna jelentősége (amennyiben ezen, a kábítószer kereskedelemnél nem, ámde a kábítószer birtoklása törvényi tényállásánál önálló minősítő körülményt megalapozó mennyiségi határt elérte vagy meghaladta volna a terhére rótt hatóanyag-tartalom).

[99] Ugyancsak a javára írható, de szintén legfeljebb kisebb súllyal, hogy a büntetőjogi felelősségét megalapozó teljes kábítószer mennyiséget a hatóság lefoglalta, a kábítószer

feketepiaci forgalmába nem került be, ezért csak közvetettebb formában sértette a védett jogi tárgyat.

[100] Más enyhítő körülmény a vádlott javára nem értékelhető. A kárenyhítésre irányuló szándék és a reintegrációs programban való részvétel szándéka jelen ügyben nem releváns. Az őszinte megbánásra vonatkozó megállapítás a vádlotti tagadásra tekintettel nem értelmezhető.

[101] A súlyosító körülmények között alappal hivatkozott a törvényszék a többszörös visszaesői minőségen túli sokszoros büntettségére és a hasonló bűncselekmények elszaporodott voltára.

[102] A két másik büntetőeljárás hatálya alatti elkövetésre vonatkozó adatot sem az ítélet, sem a vádlott erkölcsi bizonyítványa nem tartalmaz, az ellenben megállapítható az erkölcsi bizonyítványból, hogy a vádlott a jelen cselekményét az után követte el, hogy a költségvetési csalás büntette miatt ellene indult ügyben az alapos gyanút 2017. október 19-én közltek, és az ezzel kapcsolatos eljárás még a Nyíregyházi Járásbíróság előtt folyamatban van, így egy büntetőeljárás alatti elkövetés biztosan a terhére róható.

[103] Önmagának ellentmondó indokolást tartalmaz az elsőfokú ítélet [63] bekezdése, ami – a fentiekre is figyelemmel – eleve tévesen rögzíti azt, hogy a bűnösségi körülmények egymást számukban és nyomatékukban többé-kevésbé kiegyenlítik, majd ezzel ellentétesen az egyébként részben tévesen figyelembe vett enyhítő körülményeket ismételtén a vádlott javára értékeli.

[104] Ugyanezen bekezdés utolsó mondata ugyancsak nehezen értelmezhető. Maga a törvényszék is megállapította, hogy a vádlott újabb bűnelkövetése várható – azaz a személyének társadalomra veszélyessége kifejezetten magas, majd arra a következtetésre jutott, hogy a társadalomba való beilleszkedését (amelynek szándékát a fentiek szerint reálisan nem is feltételezi) majdnem lehetetlenné tenné a törvényi minimumot alig meghaladótól súlyosabb büntetés kiszabása. Ez az álláspont nyilvánvalóan téves és megalapozatlan.

[105] Ahogyan arra az ügyészi fellebbezés indokolása és az ügyészi átirat is hivatkozik, a feltárt büntetiskiszabási körülmények nem indokolják a középértéktől ilyen nagy mértékben való eltérést. A súlyosító körülmények között megjelenő előéleti adatok, a többszörös visszaesői minősége, az, hogy a jelen eljárás (és már elsőfokú ítélet) ismeretében külföldöt ugyanilyen jellegű bűncselekményt követett el, és jelenleg is még folyamatban van ellene más büntetőeljárás is, egyértelműen cáfolja, hogy a vádlott esetében az eddigi büntető joghátrányok alkalmasak volta bárminemű speciálpreventív célok elérésére. Épp ellenkezőleg, mindez azt jelzi, hogy a már jelen ügyben is (de egyébként voltaképpen 20 éve,

legalábbis 2004. óta több esetben) többszörös visszaesőként elmarasztalt vádlott azóta is konzekvensen szembehelyezkedik a társadalmi együttélés szabályaival.

[106] Az ítéltábla álláspontja szerint a fenti releváns körülmények és a vádlott fokozott társadalomra veszélyessége alapján vele szemben a büntetés Btk. 79. §-ában írt céljai, különösen az egyéni megelőzés eléréséhez a törvényszék által kiszabottnál súlyosabb, de a konkrét cselekmény tárgyi súlyához igazodóan a középértéket el nem érő büntetés kiszabása szükséges, ezért az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés tartamát az ítéltábla 8 évre súlyosította.

[107] A szabadságvesztés végrehajtási fokozata törvényes, mint ahogy a feltételes szabadság lehetőségének kizártságára és az előzetes fogva tartás beszámítására vonatkozó elsőbírói döntés is.

[108] A törvénynek megfelelően alkalmazott a törvényszék közügyektől eltiltás mellékbüntetését a vádlottal szemben, melynek tartama törvényes, felemelése nem indokolt.

[109] A járulékos kérdések közül az ítéletnek az egyes bűnjelek elkobzására, továbbá a vádlottól lefoglalt pénzeszegek vádlottnak történő kiadására vonatkozó rendelkezései törvényesek, azonban a vádlottnak az eljárás során tanúsított magatartására (külföldre távozására és ott bűncselekmény elkövetésére) és személyi körülményeire tekintettel alappal feltehető, hogy a vagyontalan, még hosszú időn belül az ehhez szükséges jövedelemmel nem rendelkező vádlott a bűnügyi költséget nem tudná és nem is akarná megfizetni, ezért a számára kiadni rendelt pénzeszegeket a Be. 323. § (1) bekezdésének alkalmazásával az ítéltábla a bűnügyi költség biztosítására visszatartotta.

[110] Az elkobzott dolgok lefoglalását ugyanakkor a törvény rendelkezései ellenére szükségtelenül szüntette meg, ugyanis ezek esetében nem a lefoglalás megszüntetése, hanem az elkobzás az a törvényes rendelkezés, ami e bűnjelek további jogi sorsát rendezi.

[111] Alappal hivatkozott e mellett az ügyészség arra, hogy az elkobzás jogcímére vonatkozó jogszabályhelyet az ítélet [66] bekezdése tévesen tartalmazza. Az helyesen a Btk. 72. § (1) bekezdés c) pontjának első fordulatan és a d) pontjának második fordulatan alapul.

[112] Tévedett a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezése kapcsán is. Mivel a Be. 632. § (4) bekezdése értelmében a vádlottat nem lehet kötelezni a megismételt eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére, kivéve, ha az az ő mulasztása folytán merült fel, és ilyen mulasztás a vádlott terhére nem volt megállapítható, őt csak annak a költségnek a megfizetésére lehetett volna kötelezni, amely a hatályon kívül helyezést megelőzően – szükségesen – merült fel. Ezen túlmenően a vádlott lakóhelyén feltalált anyagokra vonatkozó

vegyésszakértői véleménnyel érintett pszichotróp és egyéb anyagok miatt a vádlott felelősségre vonása nem történt meg, a Be. 574. § (2) bekezdése alapján viszont a vádlottat csak azzal a cselekménnyel vagy a tényállásnak azzal a részével kapcsolatban felmerült bűnügyi költség viselésére lehet kötelezni, amelyre a bűnösségét vagy a felelősségét megállapították, azaz ez utóbbi díjjal a terhére róható költség összegét csökkenteni kellett. Erre tekintettel az ítéltábla a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezést a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta. Ezen kívül szükségtelenül tüntette fel az ítélet [67] bekezdésében a költségviselésre vonatkozó rendelkezés alapjaként a Be. 574. § (2) bekezdését, ezért azt az ítéltábla mellőzte.

[113] Fent írtakra figyelemmel az ítéltábla nyilvános ülésen eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét – a szabadságvesztés büntetést, lefoglalás megszüntetését és a bűnügyi költséget érintően – a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – annak helyes indokainál fogva – helybenhagyta. Egyúttal – egyetértve az ügyészi átiratban foglaltakkal – az ítélet rendelkező részének számelírásban megnyilvánuló pontatlanságait korrigálta.

[114] Észlelte, hogy a vádlott személyi igazolványának érvényessége lejárt, ezért annak tényét – mivel a vádlott új, érvényes személyazonosító okmánnal nem rendelkezik – rögzítette.

[115] A másodfokú bíróság ítélete elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) bekezdése zárja ki.

Budapest, 2025. február 28.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.,

dr. Cserni János s. k.,

dr. Ignác György s. k.,

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 2024. március 18. napján kelt 20.B.4/2023/92. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 5.Bf.244/2024/20. számú ítéletében írt változtatással 2025. február 28. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2025. február 28.

dr. Borbás Virág Bernadett s. k.,

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

Takácsné Veres Tünde

bíróági ügyintéző